

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת צילה צפת

תובעים

1. מיכל צוק
2. שופרסל בע"מ

נגד

נתבעים

1. חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ
2. סנו מפעלי ברונוס בע"מ

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
1. בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית לפי ס' 18-19 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "החוק").
2. טענתה המרכזית של המבקשת בבקשתה לאישור התובענה כייצוגית, להטעיה בדבר תכונותיהן של שקיות פלסטיק המשווקות על ידי המשיבות, המיוצרות בטכנולוגיה הידועה בשם Oxo-Biodegradable (להלן: "טכנולוגיית האוקסו"), עת על גבי אריזתן צוין כי הן "שקיות מתכלות", "ידידותיות לסביבה", "מתכלות ביולוגית", "100% מתכלות", "אקולוגיות", תוך שימוש, בין היתר, בצבע ירוק ובסמל המיחזור על גבי האריזות (להלן: "השקיות", "שקיות האוקסו"), בעוד שלטענתה השקיות אינן עומדות במצגים ובתנאי הכיתוב המופיעים על גבי האריזה.
3. לדידי המבקשת, שקיות האוקסו אינן מורכבות מחומרים אורגניים אלא מפלסטיק בצירוף תוסף המאפשר לו לבצע תהליך של "התפרקות" לרכיבים קטנים יותר (להבדיל מ"התכלות"). רכיבים אלו אינם נטמעים בסביבה, ואף עלולים להזיק לה. ההטעיה, לסברת המבקשת, הנה כפולה, הן בכינוי המוצר "מתכלה", והן בהסתרת המידע לפיו, אפילו לצורך התפרקות, נדרשים תנאים מיוחדים אשר אינם מתקיימים בשימוש הרגיל שעושה הציבור בשקיות.
4. לגישת המבקשת, התנהלות המשיבות עולה כדי הטעיה והפרת חובה חקוקה על פי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 וחוק התקנים, התשי"ג-1953. כמו כן, נטען לפגיעה באוטונומיה של הפרט ולעשיית עושר ולא במשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 5. המבקשת עתרה לסעדים הבאים:
- 2
- 3 א. לחייב את המשיבות להשיב לחברי הקבוצה את ההפרש בין מחיר השקיות
4 המתכלות למחיר שקיות הפלסטיק הרגילות ו/או לפצותם בגין הפרש זה.
5 לגבי אותם צרכנים שרכשו את השקיות במקום לעשות שימוש בכלי אחסון רב
6 פעמיים, להורות למשיבות לפצותם בשווי השקיות שרכשו.
7
- 8 ב. בנוסף או לחילופין, לחייב את המשיבות לפצות כל אחד מחברי הקבוצה בפיצוי
9 בגובה 100 ₪ בגין פגיעה באוטונומיה של הפרט.
10
- 11 ג. במידה וימצא בית משפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם, אינו
12 מעשי בנסיבות עניין, בין אם משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות
13 סבירה ובין אם מסיבה אחרת, לעשות שימוש בסמכותו על פי סעיף 20(ג) לחוק
14 ובתוך כך להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת
15 הציבור כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.
16
- 17 ד. להורות למשיבות לחדול מן הפרסום אודות היות השקיות המשווקות על ידן
18 "שקיות מתכלות" ו/או "ידידותיות לסביבה", וכן לחדול מהצגתן כעומדות בתו
19 תקן לעניין זה.
20
- 21 ה. להורות למשיבות לפרסם הודעה לציבור בה יוסברו לציבור תכונות מוצריהן, ובכלל
22 זה, שהמוצר אינו מתכלה, אלא מתפרק ואינו נטמע בסביבה.
23
- 24 ו. להורות למשיבות לפרסם וליידע את הציבור כיצד יש לנהוג במסגרת השימוש
25 במוצריהן כדי לגורם לתהליך ההתפרקות להתרחש.
26
- 27 6. המשיבות דחו את טענות המבקשת, הן בפן העובדתי והן בפן המשפטי וכן צירפו
28 לתגובותיהן חוות דעת מומחה לתמיכה בטענותיהן העובדתיות.
29
- 30 7. טענותיהן המרכזיות של המשיבות, בקליפת האגוז, הינן כי הנתונים המדעים המצויים
31 בידיהן, מראים כי טכנולוגיית האוקסו מאפשרת לשקיות להתכלות ולהיטמע בסביבה
32 בפרק זמן קצר ואין בהן כדי לגרום נזק לסביבה. על כן, סבורות המשיבות, כי המצגים
33 שהוצגו על גבי אריזות השקיות הינם נכונים ואין בהם בכדי להטעות. עוד נטען, כי
34 טכנולוגיית האוקסו מהווה את הפתרון המעשי הטוב ביותר, מבין אלו הקיימים היום,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לבעיות הסביבתיות הנגרמות עקב שימוש בשקיות פלסטיק וכי השימוש בשקיות האוקסו
2 עדיף לאין שיעור מאשר שימוש בפלסטיק רגיל שהתכלותו בסביבה אורכת שנים רבות.
3
- 4 .8. לטענת המשיבות, מחיר שקיות האוקסו המשווקות על ידן זהה למחירן של שקיות רגילות
5 שאינן מתכלות, זאת למרות הגדלת עלויות הייצור של המוצרים המתכלים, ולפיכך, לא ניתן
6 לטעון כי הן התעשרו שלא כדין.
7
- 8 .9. המבקשת הגישה תשובתה לבקשת האישור, בליווי חוות דעת מומחה מטעמה, הדוחה את
9 טענות המשיבות. המשיבות הגישו חוות דעת מומחה מטעמן בתגובה לתשובתה של
10 המבקשת, ולאחר מכן הגישה המבקשת חוות דעת מומחה משלימה מטעמה.
11
- 12 .10. בדיון קדם המשפט מינה בית המשפט את פרופ' יורם אבינמלך כמומחה מטעמו לבדיקת
13 השאלות העובדתיות והמדעיות שבמחלוקת. לאחר הגשת חוות דעתו, החלו הצדדים לנהל
14 מו"מ לפשרה ואף קיימו הליך של גישור בפני המומחה שיחד לעניין נוסח מוסכם של כיתוב
15 על גבי אריזות השקיות והפרסומים, וכן הסכימו ביניהם על תנאי הסדר פשרה (להלן:
16 "הסדר הפשרה הראשון"). הסדר זה נדחה בהחלטת בית המשפט מיום 28.10.13 (כב' השופט
17 ד"ר ע. בנימיני), בין היתר, מאחר ולא העניק פיצוי לחברי הקבוצה.
18
- 19 .11. הסדר פשרה מתוקן (להלן: "הסדר הפשרה המתוקן", "ההסדר") הכולל הטבה לחברי
20 הקבוצה הנטענת אושר לפרסום בהתאם להחלטת בית המשפט מיום 20.11.13 (כב' השופט
21 ד"ר ע. בנימיני), על פי הוראות סעיף 18 לחוק ותקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-
22 2010 (להלן: "התקנות").
23
- 24 .12. עיקרי הסדר הפשרה המתוקן, הם כדלקמן:
25
- 26 א. שינוי הכיתוב על גבי אריזות השקיות- הוסכם לשנות את הכיתוב על גבי שקיות
27 האוקסו (וכל חומר שיווקי לגביהן) לכיתוב המייצג נכונה את תכונות השקיות, כך
28 לדידי המומחה והצדדים הסכימו לכך וזה נוסחו:
29 **"שקיות מפלסטיק המיוצר בטכנולוגיית OXO-Biodegradable המאפשרת**
30 **לשקיות להתפרק בשטח פתוח מהר יותר בהשוואה לשקיות אחרות.**
31 **יש להדגיש כי למרות זאת, אין להשליך שקיות אלו בשטחים פתוחים."**
32 עוד צוין, כי לא יופיע מלל נוסף, מונחים ו/או סמלים שעניינם "ידידותיות
33 לסביבה".
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 300,000 ובסה"כ 150,000 ₪ על ידי כל משיבה, ובסה"כ 300,000
2 ₪. משיבה 1 תתרום לארגון קרן קיימת לישראל. משיבה 2 תתרום למיזם "הגן
3 הסולארי הנייד" המקדם טכנולוגיית אנרגיה ירוקה, איכות סביבה וקיימות
4 ובמסגרתו יועברו תכנים בנושא האקולוגיה ושימוש חוזר בפסולת לתלמידים
5 בגילאים 6-18.
- 6
- 7 ג. פיצוי הלקוחות הרוכשים את השקיות- בשווי של 150,000 ₪ על ידי כל משיבה,
8 ובסה"כ 300,000 ₪. המשיבה 1 תצטרף לצרכני שקיות האוקסו מוצרים נוספים
9 בשווי 20% ממחיר האריזה לצרכן. (לאריזות שקיות האוכל "שקיות סנדוויץ'ון"
10 יצורפו "שקיות ריצרצ"- שקיות רב שימושיות ולאריזות "שקיות האשפה" יצורפו
11 "שקיות אשפה חזקות"). המשיבה 2 תעניק הנחה לצרכן בשיעור של 20% בקנייה
12 שקיות מזון ושקיות אשפה. ההטבות יינתנו עד אשר שווים יגיע ל-150,000 ₪ על
13 ידי משיבה.
- 14
- 15 13. באשר לגמול ושכ"ט הוצע, כי הגמול למבקשת יעמוד על 87,500 ₪ ואילו שכ"ט באי כוחה
16 יעמוד על 400,000 ₪. בנוסף, הוצע כי החזר הוצאות המבקשת יעמוד על 62,500 ₪ בגין
17 חוות דעת מומחה שהוגשו בתיק וכן שכר טרחתו של המומחה מטעם בית המשפט.
- 18
- 19 14. להסדר הפשרה המתוקן נתקבלו שתי התנגדויות, האחת מטעמה של עמותת אדם, טבע ודין
20 (להלן: "עמותת אט"ד", "העמותה") והשנייה מטעמו של היועץ המשפטי לממשלה (להלן:
21 "היועמ"ש").
22
- 23 15. עיקר התנגדות עמותת אט"ד, נוגעת לרכיב ההסדר שעניינו ב"תרומה לטובת הציבור".
24 לגישת העמותה, יש לתקן את הקצאת הכספים ולהורות כי רובם או כולם יוקצו לצורך
25 מימון פעילותה הענפה בתחום הפסולת ובכך תובא התועלת המרובה ביותר לקבוצה. עוד
26 נטען כי הגופים המוצעים למתן תרומה אינם מתאימים (לא ברור העיסוק בנושא הפסולת;
27 מימון לגוף פרטי לשם קידום מכירות). העמותה הביאה לידיעת בית המשפט כי הייתה
28 מעורבת בהליך זה, לרבות בהכנת חוות הדעת מטעם המבקשת וכי נכרת הסכם בינה לבין
29 המבקשת, לפיו במקרה של פשרה, יעבור לידיה שליש מן הפיצוי.
30
- 31 16. המבקשת בקשה גם היא לתקן את הסדר הפשרה, באופן בו ייקבע כי שליש מן הפיצוי
32 יועבר לצרכי פעילותה של העמותה לקידום, מחזור וטיפול בפסולת. המשיבות סבורות, כי
33 אין מקום להקצות את הכספים לעמותה, בין היתר, משום שמדובר בבקשה של בעל
34 אינטרס במסווה של התנגדות להסדר פשרה, וכן מאחר והתרומה שהוצעה בהסדר הפשרה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 תואמת לעקרונות שנדונו בבית המשפט בעניין הסדר הפשרה הראשון. יחד עם זאת,
2 המשיבות הותירו הדבר לשיקול דעתו של בית המשפט.
3
- 4 17. התנגדותו של היועמ"ש נוגעת לכמה רכיבים של ההסדר: שינוי הכיתוב, רכיב הפיצוי לחברי
5 הקבוצה על שני נדבכין, וכן גובה הגמול ושכ"ט. אשר לשינוי הכיתוב נטען, כי בנוסח המוצע
6 קיימת סכנת הטעייה, בהיותו נגוע ב"התיירקות" (GREENWASH), כלומר נועד ליחס
7 למוצר היבטים סביבתיים שלא כראוי.
8
- 9 18. בהקשר זה נטען, כי בכיתוב קיימת סתירה פנימית העלולה להטעות, שכן הוא מציג תועלת
10 סביבתית למוצר הקיימת רק בעת השלכתו בשטח פתוח, ואולם השלכה זו אסורה על פי דין.
11 היינו, הכיתוב מתיימר לייחס לשקיות יתרוונות סביבתיים שאינם ישימים. נוסף על כך,
12 נטען, כי הוא עלול לתמרץ צרכנים להשליך שקיות בשטחים פתוחים ובכך לגרום לנזק
13 ולהפרת החוק. זאת ועוד, נטען כי הפירוק המהיר יותר של שקיות האוקסו אינו מקנה
14 תועלת סביבתית ואינו עדיף על פני התפרקות אחרת. לעמדת המשרד להגנת הסביבה, ניתן
15 לייחס למוצר יתרון סביבתי רק אם ניתן להפכו מפסולת למשאב.
16
- 17 19. אשר לתרומה לטובת הציבור, נטען כי אין מקום ליתן תרומה למיזם פרטי מסחרי, הפועל
18 לשם הפקת רווח, איננו מפקח ואיננו מחויב לסטנדרטים אליהם כפופות עמותות לתועלת
19 הציבור. יש לתת גם את הדעת לתועלת שמשיבה 2 תפיק ממתן תרומה זו, היות ותאוזכר
20 באתר האינטרנט של המיזם.
21
- 22 20. באשר לפיצוי ללקוחות נטען, כי מן הראוי שפשרת "הקופונים" המוצעת תינתן בדמות
23 מוצרים מועילים (או מזיקים פחות) לסביבה. לפיכך, לגישת היועמ"ש, ההטבה של "שקיות
24 הריצרצ" הינה ראויה, וכמותה יש לתת הטבה על מוצר "סנו שושי אריזות ואקום למזון"
25 חלף המוצרים שהוצעו, שכן שני מוצרים אלו נחשבים לכאלה שבהם נוטה הצרכן לעשות
26 שימוש חוזר. נוסף על כך, לדידו של היועמ"ש יש לחשב את שווי ההטבות המוצעות על פי
27 עלותן למשיבות חלף חישובן על פי העלות לצרכן. כן הוצע כי תינתן מסגרת זמן סבירה
28 למתן ההטבה ולקבוע הוראות ביחס לשווייה, ככל שיוותר בחלוף התקופה שנקבעה.
29
- 30 21. לבסוף, בהתייחס לגמול ולשכ"ט, סבור היועמ"ש, כי הסכומים עליהם הוסכם, אינם
31 מוצדקים לאור ההטעיה הגלומה בכיתוב, היחס בין סך הגמול לתובעת המייצגת ולבאי
32 כוחה לבין סך הפיצוי לחברי הקבוצה וכן לאור העובדה שעסקינן בפשרת "קופונים". עוד
33 התבקש, כי אם יאושר הסדר הפשרה, יורה בית המשפט על פריסת שכ"ט לפי קצב יישום
34 הפשרה וביצועה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 .22 המבקשת והמשיבות דוחות את התנגדות היועמ"ש. באופן כללי נטען, כי עקרונות ההסדר
- 3 מושתתים בפן המדעי, על ממצאיו של מומחה מטעם בית המשפט, ובפן הצרכני על הטבות
- 4 שפורטו בפני בית המשפט בדיון על הסדר הפטרה הראשון.
- 5
- 6 .23 באשר לכיתוב נטען, כי היועמ"ש מתעלם מן השינוי הדרמטי בכיתוב המוצע לעומת הכיתוב
- 7 הקיים, עת נקבע, כי המשיבות תחדלנה מלהציג מצגים מטעים וביניהם מונחים כגון
- 8 "מתכלות", "אקולוגיות", "ידידותיות לסביבה" וכיוצ"ב. נוסף על כך, נטען, כי הכיתוב
- 9 שנבחר משקף במדויק את חוות הדעת המקצועית, אינו מכיל סתירה פנימית אלא מתאר
- 10 מציאות אובייקטיבית ועל כן אינו מטעה. כן נדחו הטענות אודות תמריץ להשלכת שקיות
- 11 כמו גם, העדר תועלת סביבתית בהתפרקות מהירה.
- 12
- 13 .24 אשר לאופן חישוב שווי ההטבה, נטען כי אין הצדקה לסטות מן הכלל ולחשבה לפי שוויה
- 14 עבור המשיבות. הצעות היועמ"ש בעניין העדפת מוצרים בעלי תועלת סביבתית והענקת
- 15 הטבה ללא הגבלת זמן-הותרו לשיקול דעתו של בית המשפט.
- 16
- 17 .25 לבסוף, באשר לגמול ושכ"ט המוצעים, נטען כי יש לבחון זאת לא רק על פי סכום הפיצוי
- 18 לציבור אלא גם את ההישג ביחס לתיקון הכיתוב על השקיות. יתרה מזאת, נטען, כי לאור
- 19 השינוי הדרמטי בכיתוב, השלכות הרוחב של ההסדר והמאמץ שהושקע בניהול תיק בעל
- 20 סוגיה מדעית מורכבת (1,000 שעות עבודה), המדובר בשכ"ט וגמול ראויים.
- 21
- 22 .26 ביום 26/2/15, התקיים דיון בהתנגדויות שהוגשו, שהתרכזו בעיקר בעניין שינוי הכיתוב על
- 23 גבי השקיות ובפרסומים השונים. עניין זה היווה סלע המחלוקת העיקרי בין הצדדים. בסופו
- 24 של דיון, ניתנה רשות ליועמ"ש להציע הצעה מטעמו באשר לכיתוב שונה לשקיות ואשר
- 25 לטעמו אינו "מתירקק". בהתאם הוצע על ידו הכיתוב הבא: **"מיוצר בטכנולוגיית OXO-**
- 26 **Bio Degradable**". המשיבות מטעמן הותירו את העניין לשיקול דעתו של ביהמ"ש אם
- 27 כי טענו שלדידן, אין הצדקה לסטות מן הכיתוב אשר הוסכם והוצע בהסדר, בסיועו של
- 28 המומחה מטעם בית המשפט. המבקשת, ביקשה כי בית המשפט יכריע בסוגיה ואגב כך
- 29 יאשר את הסכם הפטרה וייתן לו תוקף של פסק דין.
- 30
- 31 .27 לאחר עיון בכלל החומר המונח בפניי, ובהתחשב בהסכמות החלקיות בין הצדדים, מצאתי
- 32 כי יש לאשר את הסדר הפטרה, בשינויים שיובאו להלן.
- 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 על בית המשפט המאשר הסדר פשרה בתובענה ייצוגית להשתכנע כי "ההסדר ראוי, הוגן
2 וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה... וכי סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך
3 היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות העניין" (ס' 19(א) לחוק). בד בבד, הואיל
4 וטרם אושרה התובענה כייצוגית, על בית המשפט להשתכנע כי "קיימות, לכאורה, שאלות
5 מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה" (שם).
6
- 7 סעיף 19(ג) לחוק, מוסיף וקובע, כי החלטת בית המשפט אם לאשר הסדר פשרה אם לאו
8 תהיה מנומקת ותכלול, בין השאר, את הגדרת הקבוצה שעליה חל הסדר הפשרה, את עילות
9 התובענה, את השאלות המשותפות לכלל חברי הקבוצה, הסעדים הנתבעים ואת עיקרי
10 הסדר הפשרה. בהחלטתו יתייחס בית המשפט, בין היתר, לפער בין הסעד המוצע בהסדר
11 הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע
12 בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה, להתנגדויות שהוגשו וההכרעה בהן, לשלב שבו נמצא
13 ההליך, לחוות דעת הבודק, לסיכונים ולסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול
14 יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה, ולעילות ולסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה
15 לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר. להלן יבחן
16 הסדר הפשרה המוצע על פי אמות מידה אלה.
17
- 18 30. הבקשה לאישור התובענה כייצוגית נוגעת למעשה, לאופן סימון שקיות האוקסו ואופן
19 שיווקן תוך שימוש בסמלים כדוגמת סמל המיחזור וביטויים כגון: "מתכלות", "ידידותיות
20 לסביבה" וכיוצ"ב. עילות התביעה שעליהן מבוססת הבקשה לאישור התובענה הייצוגית הן
21 עילות ההטעיה לפי הוראות חוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה ועילה של עשיית עושר
22 ולא במשפט.
23
- 24 31. חברי הקבוצה הינם כל צרכן אשר רכש את שקיות האוקסו בשבע השנים שקדמו ליום
25 הגשת הבקשה לאישור בהסתמך על מצגי החברות לפיהן מדובר בשקיות מתכלות
26 וידידותיות לסביבה.
27
- 28 32. השאלה המהותית של עובדה ומשפט המשותפת לכלל חברי הקבוצה היא, האם הפרו
29 המשיבות את הוראות הדין הרלוונטיות והטעו את הצרכנים באופן בו סומנו ושוקו שקיות
30 האוקסו.
31
- 32 33. הסעדים שנתבקשו בבקשת האישור, הם סעדים משולבים של צווי עשה וסעדים כספיים.
33 במסגרת זו, נתבקשו צווי עשה המורים למשיבות לחדול מן הפרסום המטעה ובנוסף מורים
34 להן לפרסם מידע אודות התכונות של מוצריהן וכיצד יש לנהוג בהם. כמו כן, נתבקש סעד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כספי על סך כולל של 241,500,000 ₪ מן המשיבות (משיבה 1 - 111,500,000 ₪ ומשיבה 2 -
2 130,000,000 ₪) בגין נזקים ממוניים ושאינם ממוניים.
3
- 4 .34 עיקרי הסדר הפשרה כפי שפורטו דלעיל, כוללים בחובם שינוי הכיתוב על גבי שקיות
5 האוקסו ועל החומר השיווקי באופן בו יוסרו כלל הביטויים והסמלים וחלף זאת יופיע
6 כיתוב המתאר את תכונותיהן, מתן תרומה לטובת הציבור בסך כולל של 300,000 ₪ ומתן
7 פיצוי ללקוחות הרוכשים את השקיות בסך כולל של 300,000 ₪.
8
- 9 .35 השאלה שיש לבחון היא, האם הסכם הפשרה משקף את הסיכויים והסיכונים בהמשך
10 ניהולה של התובענה הייצוגית. לפי החומר המונח בפני, שוכנעתי כי אכן מדובר בתובענה
11 ראויה שאיננה תובענת סרק, העוסקת בנושא צרכני רלוונטי ועקרוני עת המגמה לרכוש
12 מוצרים "ירוקים" – היינו - בעלי תכונות של תועלת סביבתית, אף בתשלום נוסף לצורך כך,
13 נמצאת בעלייה ובמודעות מוגברת.
14
- 15 .36 תובענה זו מושתתת בחלק ניכר, על עילת ההטעיה לפי חוק הגנת הצרכן. הראציונאל המונח
16 בבסיס חוק זה הוא לתת בידי הצרכן הסביר את כל הנתונים האמיתיים באשר לאותו מוצר.
17 הטעיה לפיכך, היא הצהרה כוזבת, הנוצרת כאשר קיים פער בין הדברים הנאמרים (או
18 המוסתרים) לבין המציאות (ראו ע"א 2512/90 סופרגו חברה ישראלית להפצת גז בע"מ נ'
19 סער, פ"ד מה (4) 405 (1991), רע"א 2837/98 ארד נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת
20 בע"מ, פ"ד נד (1) 600 (2000)).
21
- 22 .37 הלכה היא, כי לעניין תביעה אישית ותובענה ייצוגית שבבסיסה טענה ל"הטעיה" כהגדרתה
23 בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, חייבים להתקיים שלושת היסודות הבאים: הטעיה, נזק וקשר
24 סיבתי בין "הטעיה" לנזק. עם חקיקת חוק תובענות ייצוגיות, על המבקש להראות כי
25 "לכאורה" נגרם לו נזק (לפי הוראת סעיף 4(ב)(1) לחוק), כי נגרמה "הטעיה" לפחות ברמה
26 של "אפשרות סבירה" (לפי הוראות סעיף 8(א)(1) לחוק) וכי קיים קשר סיבתי בין אותה
27 "הטעיה" לבין הנזק (דנ"א 5712/01 ברזני נ' בזק חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, פ"ד נו
28 (6) 385 (2003)).
29
- 30 .38 הוכחת היסוד הראשון, יסוד ההטעיה, בבקשה זו איננה פשוטה כלל ועיקר. ולראייה, חוות
31 דעת המומחים הרבות שהוגשו בתיק זה אשר נוקטות בעמדות שונות, כמו גם חוות דעתו של
32 המומחה מטעם בית המשפט אשר אינה מגלמת בתוכה מסקנה חד משמעית באשר לשאלה
33 הנתונה במחלוקת - האם מוצר נתון, ובעניינו שקיות האוקסו, מקדם את נושא הסביבה
34 בכללותו, אם לאו.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
39. לא זאת אף זאת, סיכון בלתי מבוטל מבחינתה של המבקשת בהמשך ניהול הדיון בבקשת האישור ובתובענה, נעוץ בדרישה להוכיח לכאורה את הנזק שנגרם, על פי הנטען, לחברי הקבוצה כתוצאה מן ההטעיה הנטענת.
40. הנזק הנטען על ידי המבקשת, הוערך במאות מיליוני שקלים, והוא מורכב מרכיב ממוני ומרכיב שאיננו ממוני. באשר לרכיב הממוני, ניתן לראות קושי משמעותי בהוכחתו ובהתמודדות עם טענת המשיבות לפיה פס הייצור של השקיות המתכלות החליף את פס הייצור של השקיות שאינן מתכלות, וכלל לא נגבה תשלום יקר יותר עבור שקיות האוקסו.
41. המבקשת הוסיפה וטענה לקיומו של נזק בלתי ממוני, המהווה מחצית מסכום הפיצוי הכולל (כ-120,000,000 ₪), שנגרם לכאורה לחברי הקבוצה כתוצאה מן ההטעיה. לגרסת המבקשת, המשיבות הסבו לחברי הקבוצה עוגמת נפש ואף פגעו באוטונומיה שלהם.
42. ואולם, גם בהוכחת ראש נזק זה קיימים קשיים לא מבוטלים. ראשית, קשה לומר כי הונחה תשתית עובדתית וראייתית מתאימה לסכום פיצוי כה גבוה. שנית, אף מן הבחינה המשפטית, לא ברור האם הלכת ראבי (בע"מ 1338/97 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' תופיק ואח' פ"ד נו(4) 673 (1999)) עליה סומכת המבקשת את ידיה, חלה במקרה בו עסקינן. הלכה זו קובעת, כי יינתן פיצוי בגין ראש נזק זה בנסיבות חריגות, שאינן בהכרח דומות לעניינו.
43. לבסוף, גם הוכחת הקשר הסיבתי בין ההטעיה הנטענת לבין הנזק איננה מובנית מאליו, עת ההלכה היא, כי עצם העובדה שצרכן התקשר עם עוסק לקבלת שירות לאחר שהעוסק פרסם פרסום מטעה, אין די בה כדי ללמד על קשר סיבתי בין הפרסום לנזק ויש להציע הצעות מעשיות ומשביעות רצון למנגנון, על פיו ניתן יהיה לקבוע- או לכל הפחות להעריך- אילו צרכנים הושפעו מן הפרסום (לעניין זה ראו ע"מ 458/06 שטנדלר נ' חברת בזק בינלאומי בע"מ (6.5.09), ת"א (מחוזי ת"א) 2687/06 כהן נתנאל נ' רדיוס שירותים בע"מ (21.5.09)).
44. הנה כי כן, בהינתן השינוי במצגים על גבי השקיות ואופן שיווקן, והגם שוויון הכספי של ההטבות המוצעות על פי ההסדר נופל באופן משמעותי מן הסעדים הכספיים שנתבקשו בבקשה, שוכנעתי, שהסדר הפשרה המתוקן, לאחר הטמעת מספר שינויים כפי שיפורטו להלן, יגלם יחס נכון בין סיכוייה של בקשת האישור להתקבל לבין הסיכונים הכרוכים בניהול החליף הייצוגי כפי שפורטו לעיל. משכך, בנסיבות המקרה ובהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה, נראה כי עקרונות ההסדר הנם ראויים, הוגנים וסבירים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **שינויים והתנגדויות ביחס לרכיבי ההסדר;**
- 2
- 3 **45. שינוי הכיתוב על גבי השקיות ובפרסומים השונים** - נמצא, כי יש לקבל את הכיתוב שהוצע
 4 על ידי ב"כ היועמ"ש, והושאר לשיקול דעת בית המשפט על ידי הצדדים: הכיתוב **"מיוצר**
 5 **בטכנולוגיית, "OXO- Bio Degradable"** משקף את המצג העובדתי כמות שהוא, ללא
 6 מתן פרשנות לתועלת הסביבתית (בין אם קיימת בין אם לאו), אשר עלולה להטעות את
 7 ציבור הצרכנים או להיחשב כ"מתירקת". זאת, נוסף על הסרת שלל הביטויים והסמלים
 8 הדטרמיניסטיים המייחסים לשקיות תועלת סביבתית מוכחת כגון "ידידותיות לסביבה"
 9 "מתכלות" סמל המחזור וכיוצ"ב.
- 10
- 11 **46. התנגדות עמותת אט"ד בעניין הגופים המיועדים לקבלת התרומה למען הציבור, וטענתה**
 12 **כי היא זכאית לקבל את הפיצוי או חלקו** - קיים טעם לפגם בכך שלא גולה, אינטרס
 13 העמותה בתוצאת הליך זה מבעוד מועד, וכבר במועד הכנת חוות הדעת מטעמה של העמותה
 14 לטובת המבקשת, לרבות ההסכם שנחתם בינה לבין המבקשת לפיו שליש מן הפיצוי יעבור
 15 לידיה במקרה של חתימת הסכם פשרה. כמו כן יש להביא בחשבון, כי על פי הסכם הפשרה,
 16 מתוך סך של 62,500 ₪ שיועברו למבקשת עבור החזר הוצאותיה, סך של 50,000 ₪ יועברו
 17 לעמותה למימון חוות דעתה שהוגשה מטעם המבקשת. בנסיבות אלו נמצא, כי אין להעביר
 18 חלק מכספי התרומה לעמותה. התרומה תתחלק באופן הבא: 150,000 ₪ לארגון קק"ל, ו-
 19 150,000 ₪ למיזם הגן הסולרי הנייד.
- 20
- 21 **47. המוצרים עליהם תוחל ההטבה** - התנגדות היועמ"ש בדבר הפיצוי ללקוחות לעניין זה
 22 מקובלת עליי. בהתחשב בנושא בו עוסקת הבקשה, שעיקרו בשאלת התועלת הסביבתית של
 23 מוצרי המשיבות, מן הראוי כי ההטבה לצרכנים תהא בדמות מוצרים מועילים (או מזיקים
 24 פחות) לסביבה בשל הנטייה לעשות בהם שימוש חוזר. לאור זאת, יש לתקן את ההסכם
 25 באופן שבו ההטבה שתיתן על ידי משיבה 1 בדמות של תוספת 20% תהא על המוצר של
 26 "שקיות הריצ רצ" עד לסכום 150,000 ₪, ואילו ההטבה שתיתן על ידי משיבה 2, בדמות
 27 הנחה של 20%, תהא על המוצר "סנו סושי אריות ואקום למזון" עד לסכום של 150,000
 28 ש"ח. בהקשר זה יוער, כי לא מצאתי לקבל את התנגדות היועמ"ש בדבר תחימת זמן
 29 ההטבה, שכן הגבלת זמן איננה מטיבה עם הצרכנים.
- 30
- 31 **48. שכ"ט והגמול** - בעניין זה נמצא לקבל את המלצת המבקשת והמשיבים. כזכור, הוצע כי
 32 הגמול למבקשת יעמוד על 87,500 ₪ (בנוסף להחזר הוצאותיה על סך של 62,500 ₪) ואילו
 33 שכ"ט באי כוחה יעמוד על 400,000 ₪.
- 34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 העקרונות המנחים לפסיקת שכר טרחה לב"כ התובע המייצג וגמול לתובע המייצג קבועים
2 בסעיפים 22-23 לחוק. השיקולים בהם בית המשפט צריך להתחשב הם, בין היתר, הטרחה
3 שטרח התובע הייצוגי ובא כוחו ובסיכון שלקחו על עצמם בניהול התביעה; במורכבות
4 ההליך; במידת החשיבות הציבורית שבתובענה; ובפער בין הסעדים הנתבעים לבין אלו
5 שנפסקו בתובענה.
6
- 7 49. זאת ועוד, יש לשקול שיקולים הנוגעים לתמריצים להגשת תובענה ייצוגית ראויה ולמנוע
8 תביעות סרק. סוג שיקולים שני נוגע להתנהלותו של בא כוח המייצג. סוג נוסף של שיקולים
9 מתייחס ליחס בין שכר הטרחה לבין התביעה הייצוגית בכללותה. על בית המשפט להימנע
10 מפסיקת שכר טרחה שיפחית באופן בלתי סביר מהתועלת הצומחת לקבוצה (ראו, ע"א
11 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט (23.5.12) להלן: "הלכת רייכרט").
12
- 13 51. בנוסף, נקבע בהלכת רייכרט כי יש לאמץ את שיטת האחוזים (אחוז מסוים מתוך הסכום
14 שנפסק לטובת הקבוצה בפסק דין או במסגרת הסדר פשרה) כשיטה מובילה לחישוב שכר
15 הטרחה בתובענות ייצוגיות בהן הסעד הסופי הינו סעד כספי. בעוד ששאלת השיטה העדיפה
16 לפסיקת שכר טרחה בתובענות ייצוגיות, בהן הסעד המבוקש הוא צו מניעה או סעד שאינו
17 כספי, הותרה בצריך עיון.
18
- 19 52. ביישום השיקולים השונים על המקרה דנן, סבורני כי שכ"ט והגמול המבוקשים הינם
20 ראויים. המדובר בבקשה לאישור תובענה ייצוגית העוסקת בנושא מדעי, מורכב וסבוך אשר
21 נוחלה במשך 5 שנים תוך השקעת זמן ומאמץ ניכרים, מצד המבקשת ובאי כוחה, אשר
22 התבטאו, בין היתר, בקבלת חוות דעת מומחים מן הארץ והעולם וניתוחן, וכן בניהול הליך
23 גישור מורכב תחת חסותו של מומחה שמונה על ידי בית המשפט, מול שתי משיבות.
24
- 25 53. נוסף על כך, המדובר בתובענה ראויה העוסקת בנושא בעל חשיבות ציבורית גבוהה. על אף
26 ששאלת התועלת הסביבתית של השקיות לא הוכרעה בגדרי הליך זה, אין ספק כי ההסדר
27 המוצע, תוך קבלת הצעתו של היועמ"ש לשינוי הכיתוב, יוצר שינוי של ממש, ומונע אף
28 מראית עין של "הטעיה" ו-"התיירקקות". המצג שיוצר הכיתוב החדש על גבי השקיות, הינו
29 מצג עובדתי מוסכם, הנתון לפרשנותו ולבדיקתו האישית של כל צרכן וצרכן באשר לתועלת
30 הסביבתית של המוצר, אם אכן קיימת כזו לגישתו. מצג זה שונה לגמרי מן המצג שהופיע עד
31 עתה, אשר ייחס לשקיות תועלת סביבתית, באמצעות שלל ביטויים דטרמיניסטיים, כגון:
32 "ירוקות", "מתכלות" וכיוצב, בעוד שכאמור, תועלת שכזו, שנויה במחלוקת ואיננה חד
33 משמעית.
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 54. במצב עניינים זה, ועל אף קיומו של פער לא מבוטל בין הסעדים הכספיים שנתבקשו
2 במסגרת התובענה לבין אלו שנתקבלו בפועל, וכן הגם שהיחס בין שכר הטרחה והגמול
3 המבוקשים לבין הסעדים הכספיים המוסכמים בהסדר הינו גבוה, סבורני, כי יש לאשר את
4 הסכומים המוצעים, שכן, ליבת המחלוקת בין הצדדים התמקדה בשינוי הכיתוב על גבי
5 המוצר, ולפיכך יש לתת את הדעת להסדרה העתידית הקבועה בהסדר הפשרה, שהנה בעלת
6 ערך רב.
7
- 8 55. במקביל מצאתי לקבוע, כי תפקידם של המבקשת ובאי כוחה לא הסתיים ויהיה עליהם
9 לבחון גם את ביצוע ההסכם. בתום שנה מהיום על המשיבות למסור הודעות מלוות בתצהיר
10 באשר לקצב מימוש הפיצוי ללקוחות הרוכשים את השקיות (דהיינו, רכיב הפשרה המכונה
11 "פשרת הקופונים/ההנחות"). ב"כ המבקש יבחן את האמור, ויודיע תוך 30 יום מקבלת
12 ההודעה, אם נחה דעתו כי ההסדר בוצע כהלכתו.
13
- 14 56. אשר על כן, ולצורך הפיקוח על ביצוע ההסכם, יפוצל התשלום למבקשת ולבא כוחה
15 כדלקמן: הוצאות המבקשת וכן 75% מן הגמול המוסכם ושכ"ט המוסכם בצרוף מע"מ
16 ישולמו לפי הסכמת הצדדים תוך 30 יום מהמועד הקובע. היתרה תשולם בגמר הפיקוח על
17 ההסדר לפי החלטה שתיתן לאחר שתתקבל עמדת ב"כ המבקש אודות התקדמות הסדר
18 הפשרה.
19
- 20 57. לבסוף, יש לתת את הדעת להוראה בדבר מינוי בודק להסדר הפשרה לפי סעיף 19(ב)(1)
21 לחוק. נראה כי במקרה דנן הדבר איננו הכרחי שכן, מחד גיסא, ההסדר מכיל קריטריונים
22 ברורים ומאידך גיסא אינו מכיל חישוב חשבונאי מורכב ואינו מצריך מומחיות לשם בחינת
23 אופן יישומו. אשר על כן, בנסיבות אלה, מונח בפני בית המשפט בסיס רלבנטי לבחינתו, לא
24 מצאתי לנכון למנות בודק.
25
- 26 58. לאור כל האמור, אני מאשרת את הסדר הפשרה ונותנת לו תוקף של פסק דין בכפוף
27 לשינויים האמורים דלעיל.
28
- 29 59. הריני להורות על פרסום ההודעה השנייה לפי סעיף 25(א)(4) בחוק שבה יפורטו הפרטים
30 המנויים בסעיף 19(ג)(1) ו-2 לחוק.
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 51891-05-10 צוק ואח' נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6

60. המזכירות תשלח העתק פסק הדין בצירוף הסדר הפרשה שיתוקן כמפורט לעיל למנהל בתי המשפט לצורך רישום בפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, כ"ג אייר תשע"ה, 12 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

7
8
9

צילה צפת, שופטת